

Vasútgépész humor 36 éve az Andrássy úton*

*Az eseményeknél jelen volt, visszaemlékezéseit közkinccsé teszi *Kósa Antal*.

Alkalmassági vizsgálat

1968. augusztus 1-jén kerültem a Magyar Államvasutak alkalmazásába. Mint más sorstársamnak, nekem is át kellett esni egy pár szakorvosi vizsgálaton, többek között kopogtatnom kellett az ideggyógyászat ajtaján is. Egy nagyon kedves doktor úr fogadott. Ő kérdezett, én meg válaszoltam. Egyik kérdése így szólt:

- Fogyaszt szeszesítalt?
- Az ember orvosnak és ügyvédnek ne mondjon valótlan: igennel válaszoltam.
- Mi az adagja? – kérdezte.
 - Négy-öt üveg sör – válaszoltam.
 - Mennyi idő alatt? – kérdezte.
 - Körülbelül egy év alatt – válaszoltam.
 - Mars ki rendelőből – szólt erőlyesen.
- Felálltam a kimenetel szándékával, de ő marasztalt, mondván: még nem végeztünk, és megjegyezte:
- Manapság nem sok ilyennel találkozom...

Pacal

Kolléganőim és kollégáim tudták rólam, hogy a gyors- és gépíráson kívül hobbim a sütés-főzés. Egy tavaszi napon egyik kollégám azzal a hírral jött a szobámba, hogy az – akkor még meglévő – köröndi hentesnél van pacal. A finom, kicsit csípős, jó zaftos pacalpörköltre gondolván csoportvezetőmtől 10 perc eltávozást kértem és irány a húsbolt. Vettem 2 kg pacalt és igyekeztem vissza a munka frontjára. Ki is állhat ilyenkor a kapuban, ha nem a vezérigazgató, *Szűcs Zoltán*.

– Hol jártunk Kósa elvtárs, hol jártunk? – kérdezte.

Hirtelen arra gondoltam, hogy itt van a vég, irattáskám nemsokára gazdagodni fog egy dokumentummal, melynek neve: munkakönyv.

Az igazat válaszoltam, miszerint csoportvezetőm engedélyével kiszaladtam, hogy vegyek a hentesnél két kiló pacalt.

- Az nagyon finom – válaszolta, majd megkérdezte:
- Nem hozna nekem is két kilót?
- Nagyon szívesen, ez csak természetes – hebegtem.

Megköszönte és közölte, hogy adjam oda a titkárnőnek, aki odaadja a pénzt is. Megnyugodtam, mert a munkakönyvem a szakszemélyzetis páncélszekrényében maradt és a vasút első embere pedig gazdagabb lett két kiló pacallal...

Helyettesítettem a titkárnőt...

Körülbelül három hete dolgozhattam a Gépészeti Szakosztályon, amikor az osztályvezető előszobása megkért arra, hogy üljek a helyére addig, amíg az ebédlőben elfogyasztja ételszükeglete egyik kellékét.

Szívesen tettem.

Megszólalt a telefon. A vonal másik végén – akkor még nem tudtam, hogy ki – valaki orrhagyon megkérdezte:

- Kivel beszélek?
- Udvariasan visszakérdeztem:
- Én kivel beszélek.
 - Újfent kérdezem, hogy ki van a telefonnál – szólt ingerültebb hangon a megismételt kérdés.
 - Ne haragudjon kedves elvtársam – így én –, de dolgozom, nincs időm társalogni. Vagy felfedi kilétét, vagy kénytelen leszek megszakítani a beszélgetést.
 - Szűcs Zoltán vezérigazgató-helyettes vagyok, azonnal jöjjön le hozzám.
 - Végre, csakhogy megtudtam, hogy kivel beszélek – válaszoltam, máris jövök – hebegtem tovább.

Mikor lementem, a vasút második emberének titkárnője közölte, hogy – lévén férfihang – azt hitte, hogy a főnökkel beszél, azért kapcsolt be.

- Nem probléma – mondtam megnyugtatóan. – Ne tessék izgulni, majd elintézem.

Kopogtam *Szűcs Zoltán* szobájának ajtaján, majd „tessék” választ követően benyitottam.

- Mit óhajt – szólt a kérdés.
- Jelentem, hogy hívatni tettszett, Kósa Antal jelentkezem – válaszoltam.

Mire ő:

- Mindig ilyen mérges? – kérdezte.
- Nem vagyok mérges, csak éppen kezdő MÁV-dolgozóként a vasúti üzemi telefonkönyvet tanulmányoztam és éppen annál a résznél tartottam, hogy a hívó félnek illik bemutatkozni.

Válaszomon kicsit meglepődött, majd ezt kérdezte:

- Maga az új gyors- és gépíró, aki Sárosi Lajos versenytársa?
- Igen én – válaszoltam.

Felállt, elém lépett, kedvesen megpacsolkolta arcomat, majd hozzá tette:

- Semmi probléma, jó munkát.

Engedélyt kértem a távozásra, hátramenetben kijöttem a szobából és a titkárnőt is sikerült megnyugtatom, elmesélvén neki az ajtón belül történeteket...

Látszott, hogy némi nyugalom vett rajta erőt.

Ekkor jöttem rá, hogy egy titkárnő-helyettes élete sem mindig paradicsomi...

Kicsit kemény marhahús...

A MÁV Vezérigazgatóság üzemi étkezdéjében hétfői napokon általában kemény marhahús volt, orsótszáttal és némi zafittal. Egyik kollégámmal lementünk a protokollmoslák elfogyasztása céljából. Pár kanál leves után az akkori vezérigazgató-helyettes, a mindenki által tisztelt *Oroszvály László* megkérdezte, hogy növelheti-e az asztalunknál helyet foglaló létszámot. Természetesen örömmel mondtunk igent. A második fogás – elég keményre sikeredett sült marhahús volt, de olyan kemény, hogy a cipőm gumitalpa hozzá képest olvasztott vaj volt. Kollégám vágta volna a második darab húst, de keménysége miatt kipattant a tányérból és a vezérigazgató-helyettes ölében

kötött ki. Kollégám arca olyan vörös lett, hogy amennyiben sarló és csillag lett volna rajta, hasonlított volna a kínai zászlóhoz. A vezető személyiség csak ennyit mondott:

– Déri úr, egy kis tésztát már sajnál tőlem?

Hogy belül mit gondolt, azt nem tudni...

Távirat aláíratása

Csoportvezetőm megkért, hogy vigyek le egy táviratot a Forgalmi Szakosztályra, írassam alá a szakosztály vezetőjével vagy helyettesével. Távirattal a kezemben beszálltam a körforgóba és lementem a forgalmászok második emeletén lévő szakosztályi előszobájába.

Kopogtam. Bentről a válasz:

– Bújj be!

Kissé elcsodálkoztam, de beléptem. Egy igencsak molett titkárnő fogadott, s ezt kérdezte:

– Na, mi a lóf.sz kell?

Elvörösödtem, arcom olyan volt, mint a Szovjetunió lobogója, csak a sarló és a kalapács hiányzott róla. Elégge zavart voltam, de azért folytattam:

– G. elvtársat keresem.

– Nincs bent, mert ba..ni van.

– Akkor T. elvtársat keresem.

– Ő is ba..ni ment – mondta, majd így folytatta: – A G. elvtárs idős, ő csak egyet bír, később lesz, a T. elvtárs fiatalabb, ő többet tud teljesíteni, ezért csak holnap jön be.

– Csak egy táviratot hoztam aláírásra – mondtam –, alig kapván levegőt.

– Vagy leülsz a tökeidre és megvárod, vagy itt hagyod, és ha aláírták, akkor felszólók és lejössz érte.

Zavart voltam, de azért megköszöntem a segítséget, otthagytam az irományt, udvariasan elbúcsúztam és visszamentem IV. emeleten lévő dolgozóba. Mikor beléptem az ajtón, a benn tartózkodók harsány nevetésbe kezdtek, ugyanis – velem ellentétben – tudták, hogy a kollégánő esetében a nemes pej merevedett szerve csak

kötőszó. Órákig a második emeleti előszobában történtek hatása alatt voltam...

Rendezés a főnöki szobában

Egyesek öröme/bánatára *Csárádi Jánost*, a MÁV Felsővezeték Építési Főnökség igazgatóját nevezte ki a vasút első embere a gépészeti szakszolgálat élére, mondván, hogy egy kis ipart visz a gépészet életébe. A mindenkori főosztályvezetői szoba egyik sarkában állt egy majdnem ember nagyságú Széchenyi szobor egy talpazaton. *Csárádi János* kérte a főosztály két-három KISZ-tagját, hogy a szobrot tegyék át a szoba egy másik sarkába. Én is beléptem a szobába, mire a főnök megjegyezte:

– Tónikám, KISZ-tagokat kértem, nem párttagokat...

Mire én:

– Jelentem, hogy mint párttag, megfigyelőként vagyok jelen...

Véletlen volt?

Az évszámra pontosan nem emlékszem. *Porpáczy Dezső*, a gépészeti szakszolgálat akkori főenergetikusa megkért, hogy a kolléganője távollétében írjak le neki egy rövid levelet. Leült a számítógép-asztalom mellé és kezdte diktálni a címet: „Budapest Főváros Elektromos Művei... Tárgy: A MÁV fogyasztóinak kikapcsolása”. A levél arról szólt, hogy milyen sorrendben kéri a vezérigazgatóság a vasúti fogyasztók ELMŰ által történő kikapcsolását. Körülbelül a negyedik vagy ötödik címet írtuk, amikor elsötétült a Robotron gépem Kodex típusú monitora, ugyanis az épületben kialudt a villany. Nem volt más tenni, elővettem mechanikus írógépet, leírtam újból a bevezető mondatot és a pár címet, majd folytattuk a levél írását a címek felsorolásával.

Borotválkozás

A következő történet idején *Csárádi János* volt a gépészet koronázatlan királya. Az egyik kollégánk, *Ujvári Béla* – akit a gyilkos kór kiragadott körünkből – azzal ült mellém, hogy:

„Tónikám, a nagyfőnöknek kell írni egy jelentést, mert magához kéretett, és elmondta, hogy a reggeli borotválkozás közben ez meg ez jutott az eszébe és kérte annak megírását.”

Előtte a mérnök kolléga hosszas utánjárást és telefonálgatást követően összeszedte a szükséges adatokat, lekörmölte a fogalmazványt majd felkeresett annak leírása céljából.

A diktáló látta rajtam, hogy nem sokat értek az anyagból, s csak annyit jegyzett meg:

– Az olyan ember, akinek ilyenek jutnak az eszébe, miért nem növeszt bajuszt és szakállt...

Büfé

Gépészeti Szakosztály akkori első embere *Csárádi János* volt, akinek sokszor írtam le gondolatait gyorsírástudásomat felhasználva, majd leírtam írógéppel.

Forró nyár volt, megszomjaztam, meglátogattam munkahelyi büfét és lehörpintettem egy pohár tehén tőgyéből származó jéghideg folyadékot.

Visszafelé menet, mikor kiléptem a körforgóból, a titkárnő idegesen kérdezte:

– Hol a fenében voltál, a főnök ég-re-földre keres, diktálni szeretne.

Nem szóltam semmit, vittem a füzetemet, ceruzáimat és bementem a főnöki szobába.

A szakosztályvezető rosszallását fejezte ki, amiért nem voltam a helyemen, mire elmondtam, hogy a büfében jártam, ittam egy pohár tejet.

– Tónikám – válaszolta már békésebb hangon – két éve vagyok az épületben, azt se tudom, merre van a büfé.

Válaszom a következő volt:

– Főnök elvtárs kérlek, ha nekem is lenne titkárnőm, aki mindent beszereztet, akkor én sem tudnám, hogy hol található az a helyiség, amelynek árukészlete alkalmas a szomjúság és az éhség csökkentésére.

Elmosolyogta magát, majd diktálni kezdett: „Jelentés vezérigazgató elvtárs részére, tárgy stb.”